

CO SŁYCHAĆ?

INFORMATOR POLSKIEGO TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO - PAŹDZIERNIK 2015

BARBARA MORAWSKA-NOWAK (O/Kraków)

Kazimierz Przerwa-Tetmajer w Chrzanowie

17 października 2015 roku Kazimierz Przerwa-Tetmajer zawiązał do Chrzanowa. O godz. 15.00 odbyło się otwarcie plenerowej wystawy poświęconej poecie przed Miejskim Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji w Chrzanowie. Wystawę otworzył poeta i redaktor naczelny „Kroniki Chrzanowskiej” pan Antoni Dobrowolski. Powitał z-cę burmistrza, panią Beatę Wątor, Pełnomocnika Ministra Pracy i Polityki Socjalnej oraz członka Oddziału PTT w Chrzanowie panią Bożenę Jopek, prezesa Oddziału Katowickiego Związku Podhalan który reprezentował Zarząd Główny Związku Podhalan pana Mieczysława Kucharzkiego, Dyrektora MOKSiR-u pana Jana Smółkę, Dyrektora Miejskiej Biblioteki Publicznej panią Annę Siewiorek, prezesa ZG PTT Józefa Haducha, członków honorowych PTT Barbarę Morawską-Nowak i Stanisława Trębaczę, oraz prezesa, członków i sympatyków PTT z Chrzanowa przybyłych na otwarcie wystawy. Następnie prezes Haduch przybliżył zebranym sylwetkę Kazimierza Przerwy-Tetmajera oraz obchody Roku poety w 150 rocznicę jego urodzin. Prezes Oddziału, Remigiusz Lichota podziękował patronom honorowym i partnerom wystawy i wręczył Pamiętnik PTT tom 23 oraz albumik zbierający plansze wystawy, wydany przez Oddział w Chrzanowie i zachęcił wszystkich do obejrzenia wystawy.

Następnie zostaliśmy zaproszeni do sali teatralnej MOKSiR na pokaz multimedialny ks. Zbigniewa Pytła i Piotra Nawary oraz koncert poezji śpiewanej w wykonaniu zespołu Zielony Szlak.

Przepiękne tatrzańskie fotografie ks. Zbigniewa Pytła, członka O/Chrzanów, przesuwwały się przez ekran w oprawie muzycznej, od czasu do czasu przewracała się karta z tekstem wybranych poezji. Klimat pokazu doskonale współgrał z duchem epoki Młodej Polski.

Drugim punktem programu w sali był koncert zespołu Zielony Szlak. Liderowi zespołu, Radkowi Partyce towarzyszyła Joanna Kantor z grą na skrzypcach i Michał Myśliwiec z akompaniamentem na pianoli. Kolejne utwory zapowiadał Radek. Były to głównie poezje tatrzańskie Tetmajera, ale także utwór Kasprowicza „Na Pysznej”; przypomniano też Beskid Mały – góry domowe kardynała Karola Wojtyły w nawiązaniu do 37. rocznicy Jego wyboru na papieża oraz wiersz ks. Twardowskiego „W Komańczy” nawiązujący do uwięzienia tamże kardynała Stefana Wyszyńskiego. Na koniec zespół wykonał najbardziej znany utwór Kazimierza Przerwy-Tetmajera we własnej interpretacji muzycznej. Gorące brawa widowni było słychać po każdym utworze i na koniec występu zespołu.

Na zakończenie wykonawcy i goście z sali zostali zaproszeni na scenę do pamiątkowych zdjęć. ■

Kazimierz Przerwa-Tetmajer

W TATRACH

*Tam, w moim kącie ziemi, kwitną teraz
kwiaty,
kwitną kwiaty wiosenne, młode, bujne,
świeże,
las jasne słońce z nieba w głębię swoją
bierze
i szumi – szumem pieśni jak anioł
skrzydlaty!*

*Las drogi, święty, ciemny... Gdy się dźwiga
z rana
nad polaną mgła wschodnia
śnieżysto-różana:
jelenie we mgle stając wznoszą w górę
głowy
i ogromne poroża, oszronione rosą,
i senne świetlne głowy na polaną niosą
z lasu, gdzie szumi święty, wonny hymn
wschodowy.*

*Święta, przeczysta Pustka, we mgłach
kołysana,
rozpościera ramiona, błogosławiąc ziemi,
a kwiaty wiosny pachną i liśćmi białymi
świecą na trawie, jako na głębinie piana.*

*Święta, przeczysta Pustka, w której się
kolebie,
co jest najszlachetniejsze na ziemi
i niebie:
Piękno w całym swym czarze i całej
potędze –
Ono, które być może dla duszy człowieka
wiarą, miłością, szczęściem, a jak
Chrystus czeka,
by szedł ku niemu przez brud swój, przez
ból swój, przez nędzę.*
[...]

Wspólne zdjęcie artystów i zaproszonych gości

Fot.: Janusz Kołacz PTT O/Chrzanów

Z życia ZG PTT

JÓZEF HADUCH (O/Chrzanów)

VII posiedzenie Zarządu Głównego PTT w Wiśle

Kolejne już VII obrady ZG PTT IX kadencji odbyły się w Wiśle, w Beskidzie Śląskim w Domu Wczasowym „Kłos” w dniu 10 października 2015 roku. W obradach uczestniczyli członkowie Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej, Głównego Sądu Koleżeńskiego, prezesi i członkowie Oddziałów. Na posiedzeniu omówiono wiele tematów organizacyjnych oraz spraw bieżących. Poinformowano o ukazaniu się Pamiętnika PTT tom 23 poświęconego Kazimierzowi Przerwie - Tetmajerowi z tematem wiodącym „ Kazimierz Przerwa-Tetmajer piewca Tatr i Podhala”. Jednocześnie omówiono tematykę i treść Pamiętnika PTT tom 24 o temacie wiodącym „Bałkany”. Przewiduje się, że tom ten ukaze się w pod koniec maja roku przyszłego, przed X Zjazdem PTT. Przewodnicząca Komisji Ochrony Przyrody ZG Nina Mikołajczyk omówiła swą działalność w ramach zakończonego projektu prowadzonego przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska związanego z obszarami Natura 2000. Dnia 24 września br. w konferencji podsumowującej projekt, w GDOŚ w Warszawie uczestniczyli Nina Mikołajczyk i prezes Józef Haduch. Ogłoszono nowy projekt GDOŚ pt. „Bioróżnorodność i Biznes”. Ponadto w tym punkcie porządku dziennego omówiono sprawy związane z ochroną turysty na pieszych szlakach górskich, przed zagrożeniem ze

Fot.: Józef Haduch - ZG PTT

strony quadów i motocrossów z naciskiem na kontynuację naszych działań we współpracy z administracją państwową. Szymon Baron poinformował że, w roku 2016 Oddział PTT Bielsko-Biała będzie kolejnym organizatorem rozszerzającej się akcji „Sprzątamy Beskidy” i zachęcił do udziału członków PTT, szczególnie dzieci i młodzież. Akcja sprzątania Beskidów odbywać się będzie w Beskidzie Śląskim, w Beskidzie Żywieckim i w Beskidzie Małym. Dokładne terminy akcji podane będą w listopadzie. Prezes skrótkowo podsumował dotychczasowe działania związane z obchodami 150 rocznicy urodzin Kazimierza Przerwy-Tetmajera i przypomniał o otwarciu wystawy „Na skalnym Podhalu. Tatrzy w twórczości młodopolskich artystów. Pokaz obrazów” w willi Atma w Zakopanem,

Uczestnicy VII posiedzenia ZG PTT przed budynkiem Domu Wczasowego „Kłos” w Wiśle

organizowanej przez Muzeum Narodowe w Krakowie przy współpracy PTT. Otwarcie wystawy odbędzie się dnia 27 listopada br. Omówiono też sprawy organizacyjne związane z przygotowaniem X Zjazdu PTT w roku 2016, w tym klucz wyborczy delegatów utrzymując zasady ustalone na IX Zjazd. Uchwałą Zarządu Głównego PTT przyjęto Regulamin Turystycznej Korony Tatr: Rozdział środków finansowych uzyskanych z wpływów 1% utrzymano na dotychczasowych zasadach. Poinformowano, że prowadzone są prace modernizacyjne związane z podniesieniem estetyki i standardu lokalu Zarządu Głównego PTT przy ul. Traugutta w Krakowie. ■

Z życia Oddziałów

MIŁOSZ ZELEK (K/Kozy)

Przewodnik po Kozach

16 uczniów szkół podstawowych w Kozach podjęło wysiłek napisania przewodnika po naszej miejscowości. Pracę wykonali w ramach konkursu zorganizowanego przez Koło PTT w Kozach. Poprzez zdjęcia, rysunki, własnoręcznie wykonane mapy i samodzielne opisy stworzyli szczególnie obraz miejscowości – w ich oczach ciekawej, kolorowej i dynamicznej. Powstał między innymi przewodnik po koziańskich placach zabaw czy gra planszowa. Jury w składzie: p. Kazimiera Sołczykiewicz-Kowalska, p. Jan Sztafiński oraz p. Bartłomiej Jurzak dokonało oceny i rozstrzygnęło konkurs: I miejsce zajęły Alina Czyrnek i Natalia Wojtusiak, II – Zuzanna

Gałaszka, III - Oliwier Białka, Wiktoria Wróbel i Sandra Sjenko. Wyróżnienie otrzymały: Nikolett Tomalik, Maria Chmielewska i Maja Ryszawy. Nagrody i wyróżnienia wręczono zwycięzcom 1 października 2015 r. podczas miesięcznego spotkania Koła PTT w Kozach w sali koncertowej Pałacu Czeczów. Zwycięzcom gratulujemy sukcesu, a wszystkim dziękujemy za udział.

Fundatorami nagród byli: Urząd Gminy, Dom Kultury oraz Koło PTT w Kozach. Szczególnie po-

dziękowania składamy nauczycielom propagującym konkursy w szkołach podstawowych: p. Sylwii Czaudernie-Papiernik i p. Annie Kózce-Filarskiej. Liczymy na dalszą współpracę. ■

Laureaci konkursu

Fot.: Archiwum PTT K/Kozy

Wyróżnienia dla sądeczan

Nowosądecka Izba Turystyczna z okazji Międzynarodowych Dni Turystyki zorganizowała w dniu 5 października 2015 r. uroczystą galę w Diecezjalnym Centrum Pielgrzymowania w Starym Sączu. Głównym punktem tej uroczystości było wręczenie Złotego Lauru Turystycznego, którego głównym laureatem w roku ubiegłym był Oddział PTT "Beskid" w Nowym Sączu. W tym roku nowosądecki Oddział PTT otrzymał dyplom uznania za szeroką działalność wspomagającą turystykę w regionie.

Sympatycznym akcentem było odebranie specjalnych wyróżnień Prezydenta miasta Nowego Sącza dla osób szczególnie zasłużonych dla Turystyki

Fot.: Archiwum PTT O/Nowy Sącz

w mieście. Wśród wyróżnionych były koleżanki z sądeckiego PTT: Jolanta Augustyńska i Małgorzata Przybylska. Serdecznie gratulujemy tego wyróżnienia! ■

Jolanta Augustyńska i Małgorzata Przybylska
z otrzymanymi wyróżnieniami

RAFAŁ PODMOKŁY

Twórczość, do której warto wracać

przedruk z „Gazety Myślenickiej”

W tym roku obchodzimy 150 rocznicę urodzin Kazimierza Przerwy-Tetmajera. Sylwetkę tego nieszablonowego artysty przybliżyła wystawa w Muzeum Regionalnym „Dom Grecki”

Sztandarową postać polskiej poezji z okresu Młodej Polski, symbol dekadentyzmu którego twórczość była tak znamieną dla epoki w której tworzył, że znalazł swoje miejsce nawet w „Weselu” Wyspiańskiego pod postacią Poety.

Sylwetkę tego twórcy na piątkowym wieczorze w Muzeum Regionalnym „Dom Grecki” przybliżyła dr Antonina Sebasta. Artystyczne wzloty i upadki, burzliwe

życie uczuciowe, pod koniec życia choroba umysłowa i mania prześladowcza, a zarazem pasja tatarnika i wędrowca – to wszystko składało się na 75-letnie życie artysty, którego i tak znaczna część, jak pisał Boy-Żeleński, została przeżyta w zapomnieniu po tym, jak poeta zaczął tracić kontakt z otoczeniem. Tego można się było dowiedzieć z wypowiedzi dr Sebasty, a także z wystawy przygotowanej przez Polskie Towarzystwo Tatrzańskie i Związek Podhalań, prezentującej praktycznie każdy aspekt życia artysty.

Dopełnieniem tego wieczoru był występ zespołu „Zielony Szlak”, w którego twórczości nie brakuje zarówno tekstów Kazimierza Przerwy-Tetmajera jak i tematyki tatrzańskiej oraz turystycznej. Zespół w składzie Radosław Partyka (śpiew, gitara), Michał Myśliwiec (instrumenty klawiszowe), Agnieszka Ślusarczyk (śpiew,

flet poprzeczny), Joanna Kantor (śpiew, skrzypce) zaprezentował trzon swojego stałego repertuaru. Wśród wykonywanych utworów znalazła się „Jarzębina”, „Zawrat”, „Z Kasprowskiego Wierchu”, czy „Na szczycie Pysznej” dedykowanej ś.p. Stanisławowi Cichoniowi.

„Zielony Szlak” pokazał, że jest już w pełni profesjonalną ekipą koncertową, a deszcz nagród jaki na nich spada w ostatnim czasie przy okazji różnych festiwali piosenek, nie jest dziełem przypadku. Ich muzyka komponowana do słów takich poetów jak ks. Jan Twardowski, Franciszek Siła-Nowicki, Jan Kaspruwicz, ks. Karol Wojtyła, czy wspomniany Kazimierz Przerwa-Tetmajer, to twórczość która łączy pokolenia i podoba się tak licealistom jak i osobom starszego pokolenia, tak miłośnikom „Starego Dobrego Małżeństwa” jak i „Anawy”. ■

RENATA KOWALSKA (O/Ostrowiec Św.)

Tetmajer zawitał do Ostrowca Świętokrzyskiego

Długo wyczekiwana wystawa, poświęcona Kazimierzowi Przerwie-Tetmajerowi, trafiła do Ostrowca Św. z Bielska-Białej. Bardzo chcieliśmy uczcić 150. rocznicę urodzin „poety gór” i... udało się. Członkowie naszego oddziału wzięli się ostro do pracy i w mgnieniu oka, w pięknym parkowym anturazie stanęło kilkanaście tablic z fotografiami pochodzącymi ze zbiorów Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, Muzeum Tatrzańskie, Biblioteki Jagiellońskiej i zbiorów własnych. Od razu wzbudziły one zainteresowanie ostrowczan. Inauguracja wystawy, przy wsparciu Miejskiego Centrum Kultury, miała miejsce

4 września br., w piątkowe popołudnie w scenerii Parku Miejskiego.

Otworzyła ją prezes oddziału ostrowieckiego PTT – Grażyna Jedlikowska, wprowadzając zebranych widzów w genezę i tematykę tejże wystawy. Następnie, po krótkiej prelekcji przybliżającej sylwetkę Kazimierza Przerwy-Tetmajera (Renata Kowalska), członkowie naszego oddziału (Grażyna Jedlikowska, Teresa Karbowniczek, Ewa Gawlik, Renata Kowalska) za-

Fot.: Archiwum PTT O/Ostrowiec Św.

Wernisaż wystawy

prezentowali utwory poety poświęcone pięknu i urokowi Tatr, fascynujące wiersze prezentujące jego szczery i wyrażony za pomocą poetyckiej frazy zachwyt potęgą i magią tych gór.

Mieszkańcy naszego miasta mogli oglądać wystawę do 21 września. ■

REMIGIUSZ LICHOTA (O/Chrzanów)

Trzy lata SKK PTT „RAKI” w Chrzanowie

Szkolne Koło Krajoznawcze PTT „Raki” przy Publicznym Gimnazjum nr 1 im. ks. prof. Józefa Tischnera w Chrzanowie zostało założone 15 czerwca 2012, a więc przed końcem roku szkolnego. Prezesem Koła wybrano wówczas Rafała Gałasia, nauczyciela gimnazjum oraz Alinę Wróbel i Joannę Potoczek. W nowym roku szkolnym zorganizowano trzy rajdy: do Doliny Pięciu Stawów w Tatrach, na Turbacz oraz na Stożek i Kiczory; na tym ostatnim nadano Kołu imię „Raki”. Następnie w zimowych warunkach (22 lutego 2013) 19 osób zdobyło Skrzyczne z przełęczy Salmopolskiej. Jesienią 2013 odbył się w kilku etapach rajd szlakiem „Orlich Gniazd” oraz ponowny rajd na Turbacz w Gorcach, które były rodzinnymi górami patrona szkoły i dlatego rajd jest powtarzany co roku. W warunkach zimowych w styczniu 2014 roku przebyto trasę z Chrzanowa przez puszcę Dulowską do zamku w Lipowcu. Następnie w marcu przeszła trasę z Krowiarek na Policę schodząc do Bystrej Podhalańskiej. Miesiąc później w trudnych warunkach pogodowych zdobyto Babią Górę. W czerwcu osiągnięto Starorobociański Wierch w Tatrach Zachodnich.

Koło brało udział w akcji sadzenia drzew, współorganizowanej przez Oddział i Nadleśnictwo Chrzanów. Co roku Koło bierze udział w biegach na orientację, w akcji „Sprzątamy Beskidy” i w powiatowych konkursach wiedzy o gó-

rach. Koło wydaje gazetkę, prowadzi swoją stronę internetową i kronikę. Na koniec roku 2014 Koło liczyło 50 osób.

W dniu 9 października 2015 roku o godzinie 11.25 odbyło się walne zebranie członków Szkolnego Koła Krajoznawczego PTT „RAKI” przy Publicznym Gimnazjum Nr 1 w Chrzanowie. Gościem honorowym walnego zebrania był prezes Oddziału PTT w Chrzanowie Remigiusz Lichota. W czasie zebrania pani Urszula Nagórzańska-Róg przedstawiła plan zebrania, który został zaakceptowany przez obecnych, a następnie za zgodą członków poprowadziła zebranie. Przedstawiła sprawozdanie z trzyletniej działalności koła, a Remigiusz Lichota podziękował odchodzącemu zarządowi za pracę w latach 2012–2015 oraz wręczył legitymacje PTT ośmiu nowym członkom Koła. Członko-

wie koła udzielili absolutorium odchodzącemu zarządowi. Kolejnym punktem zebrania było wyłonienie komisji mandatowo-skrutacyjnej. Członkami komisji zostały: Wiktoria Leszko, Weronika Macuda i Elwira Nazim. Następnie odbyły się wybory, zgłoszono kandydatów do zarządu i po uzyskaniu zgody na kandydowanie przeprowadzono głosowanie. W wyniku wyborów wyłoniono zarząd: prezesem została Urszula Nagórzańska-Róg, sekretarzem Alina Wróbel, skarbnikiem Joanna Potoczek. Te dwie ostatnie panie są od początku w zarządzie Koła. Po wybraniu nowego Zarządu Koła Remigiusz Lichota pogratulował nowemu Zarządowi i wręczył pani Urszuli Nagórzańskiej-Róg Pamięnik PTT tom 23.

Na zakończenie zebrania nowy zarząd przedstawił plany działalności na najbliższe miesiące. ■

Remigiusz Lichota wręcza legitymację uczennicy ▶
Wspólne zdjęcie na zakończenie zebrania ▼

Fot.: Mateusz Mamica SKK PTT „RAKI”

Fot.: Mateusz Mamica SKK PTT „RAKI”

Wędrownka w czasie i przestrzeni - Olchowa

Tablica na budynku szkoły ufundowana przez mieszkańców Olchowej

Najstarsza, polska wzmianka o Olchowej pochodzi z 1483 roku, gdy stanowiła ona własność Tarnawskich. Miejscowość znajduje się w Bieszczadach na południowym wschodzie, w odległości 15 km od Sanoka w pobliżu Zagórza i Baligrodu. Niektórzy historycy przypuszczają nawet, że jej dzieje zaczynają się w czasach wpływów ruskich na tym obszarze Polski. Wtedy to późniejsza Ziemia Sanocka przechodziła z rąk do rąk. Raz należała do Rusi, innym razem do Polski lub Węgier. Trwały walki, spory, wędrownki ludów. Osadnictwo było na prawie wołoskim, niemieckim i polskim. Od II połowy XVII do końca XIX wieku wieś stanowiła własność rodów szlacheckich takich jak: Stadniccy, Białobrzescy i Bugielowie. W latach 1900–1945 majątek należał do rodziny Schrammów, którzy w dużym stopniu zasłużyli się dla badań nad historią i przyrodą regionu Bieszczad. Z rodziny Schrammów wywodzą się:

- Julian Schramm (1852–1926) – profesor chemii na Uniwersytecie Jagiellońskim;
- Helena Schrammówna (1879–1942) – malarka związana z Uniwersytetem w Wilnie;
- Wiktor Schramm (1885–1958) – wybitny specjalista z dziedziny rolnictwa i ekonomii rolnej, historyk gospodarki na Uniwersytecie Poznańskim;
- Ryszard Wiktor Schramm (1920–2007) – biolog, taternik i podróżnik, profesor Uniwersytetu Poznańskiego;
- Tomasz Schramm (ur. 1949) – historyk, profesor nauk humanistycznych specjalizujący się w historii najnowszej, profesor Uniwersytetu Poznańskiego

Profesor Ryszard Wiktor Schramm jest Pierwszym Członkiem Honorowym Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, tytuł ten przyznano Uchwałą I Zjazdu Delegatów PTT w dniu 7 października w 1989 roku w Zakopanem. Dokonania naukowe profesora Ryszarda Wiktora Schramma są wybitne, stworzył na Uniwersytecie Poznańskim podwaliny biochemii, nowy kierunek studiów. Był też twórcą nowego kierunku naukowego i utworzył Instytut Biologii Molekularnej i Biotechnologii. Członkiem Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego został w 1936 roku. Prowadził intensywną działalność górską, wysokogórską oraz eksplorację Spitzbergenu, Arktyki i kierował wyprawami polarnymi. Był pasjonatem wspinaczki m.in. w Tatrach, Alpach, Kaukazie, Afganistanie i Hindukuszu. W 1979 roku jako czwarty Polak został zaproszony i przyjęty do The Explorers Club.

Skutkiem reformy rolnej w 1944 roku Schrammowie zostali zmuszeni do opuszczenia swojego dworu i majątku. Dwór był niezwykły. Znajdowała się w nim biblioteka, ciekawe zbiory przyrodnicze i etnograficzne. W wyniku pożaru 2 lutego 1946 roku dwór spłonął a zbiory uległy zniszczeniu. Podpalenia dworu dokonała prawdopodobnie Ukraińska Powstańcza Armia (UPA). Z zespołu dworskiego zachowała się jedynie muryrowana kaplica zbudowana w 1926 roku, która obecnie utraciła swój pierwotny charakter po przebudowie w roku 1983-85 na kościół filialny Parafii w Tarnawie Górnej. We wnętrzu kaplicy znajduje się

Tablica na budynku szkoły ufundowana przez rodzinę Schrammów

kilka prac malarskich Heleny Schrammówny oraz epitafia rodu. Na cmentarzu za wioską znajdują się nagrobki rodziny Schrammów. Na terenie parku podworskiego w miejscu dawnego dworu społeczność Olchowej w latach 90. XX wieku wzniosło okazały budynek nowej szkoły oddanej do użytku w 1997 roku. Na frontonie szkoły są dwie tablice. Jedna ufundowana przez rodzinę Schrammów informuje że szkoła stoi na miejscu dawnego dworu i będzie ostoją kultury i nauki. Druga tablica jest poświęcona

pamięci Profesora Wiktora Schramma ufundowana przez mieszkańców wsi Olchowa. Po zaprzestaniu działalności edukacyjnej, w latach 1999-2003 obiekt wykorzystywała Archidiecezja Przemyska. W 2003 roku obiekt wystawiono na sprzedaż przez Gminę Zagórz. Obecnie na terenie dawnego dworu znajduje się Młodzieżowy Ośrodek Turystyczny „Brama Bieszczad”. Wędrując szlakami Bieszczad zachęcam do odwiedzenia Olchowej, miejscowości rodzinnej urodzonego w Poznaniu Ryszarda Wiktora Schramma, Pierwszego Członka Honorowego PTT. Polecam też wszystkim miłośnikom Bieszczadów książkę jego autorstwa pt. *Prywatna Podróż Pamięci*, bowiem lektura ta zawiera motywy wspomnieniowe, historyczne regionu i skierowana jest do wszystkich którzy uwielbiają bieszczadzką przyrodę i krajobraz oraz mogą zapoznać się także z historycznymi wątkami związanymi z rodziną Schrammów. ■

Kaplica w Olchowej obecnie kościół ufundowana przez Schrammów ▶

Budynek szkolny po odbudowie, dawniej dwór Schrammów ▼

BARBARA MORAWSKA-NOWAK

Jak ten czas leci...

Niebawem minie 8 rocznica śmierci prof. Ryszarda Schramma. Poznałam Go przede wszystkim jako taternika. Był założycielem Koła Poznańsko-Pomorskiego Klubu Wysokogórskiego w 1950 roku, które dość szybko podzieliło się – część Pomorska miała siedzibę w Toruniu. Koło Poznańskie w latach 50. i 60. było ambitnym i znaczącym ośrodkiem taternickim w Polsce. Prof. Schramm był kierownikiem wielu wypraw arktycznych na Spizbergen. Kierował także kilkoma wyprawami poznańskimi w Hindukusz oraz w góry Afryki – Atlas i Ruwenzori.

Gdy w latach 70. zaczęliśmy organizować spotkanie ogólnopolskie w dolinkach podkrakowskich, a następnie w Tatrach, brał zawsze w nich udział.

Powitał z radością reaktywowanie Polskiego Towarzystwa Tatrzanieckiego. Na I Zjeździe PTT na wniosek kilku oddziałów został pierwszym członkiem honorowym PTT. Brał udział w kilku naszych następnych zjazdach.

Pojechałam na Jego pogrzeb, który odbył się w Poznaniu 18 grudnia 2007 roku, spotykając przy okazji innych znanych mi poznaniaków. Stamtąd przez Warszawę Zachodnią przerzuciłam się do Radomia, by rozpocząć organizowanie Roku Chałubińskiego. ■

POLSKIE TOWARZYSTWO TATRZAŃSKIE
ODDZIAŁ W JAWORZNIE

WYSTAWA

KAZIMIERZ PRZERWA-TETMAJER
150 ROCZNICA URODZIN 1865-2015r.

Wystawa o życiu i twórczości Kazimierza Przerwy-Tetmajera, najbardziej cenionego poety okresu Młodej Polski, jest efektem wniosku złożonego przez Oddział Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego w Jaworznie na IX Walnym Zjeździe PTT w Zakopanem w 2013 roku. Wtedy to ogłoszono rok 2015 „Rokiem Tetmajera”, z okazji 150. rocznicy urodzin Poety. Wystawa jest jednym z elementów uczczenia tej rocznicy. Jest zwieńczeniem pracy wielu członków naszego Towarzystwa, kwerendy w muzeach krakowskich, w Muzeum Tatrzańskim w Zakopanem, w bibliotekach i zbiorach prywatnych. Wydanie tego albumiku jest trwałym dokumentem uświetnienia rocznicy 150-lecia urodzin Kazimierza Przerwy-Tetmajera 1865–2015”.

***

ZAPRASZAMY

na wernisaż wystawy z okazji 150. rocznicy urodzin

Kazimierza Przerwy-Tetmajera

do Miejskiej Biblioteki Publicznej w Jaworznie

w dniu 6 listopada 2015 r. o godz. 17.30

W programie między innymi prelekcja o życiu i twórczości Poety, czytanie wierszy oraz występ krakowskiego zespołu „Zielony Szlak”
(poezja śpiewana)

Zaproszenie na wystawę

Otwarcie wystawy *Na Skalnym Podhalu. Tatry w twórczości młodopolskich artystów z kolekcji Muzeum Narodowego* w Krakowie odbędzie się w piątek 27 listopada 2015 roku, o g. 18.00 w Muzeum Karola Szymanowskiego w willi „Atma” w Zakopanem przy ul. Kasprusie 19.

PROGRAM WYSTAWY:

- **Koncert pieśni do słów Kazimierza Przerwy-Tetmajera**
– W. Żeleński, M. Karłowicz, K. Szymanowski, K. Penderecki
Sebastian Szumski – baryton
Weronika Krówka – fortepian
- **Słowo o muzyce: dr hab. Małgorzata Janicka-Słysz** – kurator ds. programowych „Atmy”
- **Słowo o pokazie: Urszula Kozakowska-Zaucha**, historyk sztuki, adiunkt i kierownik Działu Nowoczesnego Polskiego Malarstwa i Rzeźby

Sprostowanie

Drodzy Czytelnicy, do poprzedniego numeru (nr 297) wkradł się błąd. Na stronie 8 w artykule Jolanty Augustyńskiej Ararat zdobyty w ostatniej kolumnie podaliśmy następującą informację: „Zrobiliśmy tego dnia 4834 m przewyższenia, czym nawet nasz przewodnik był mile zadziwiony”. Fragment ten powinien jednak brzmieć: „**Pokonaliśmy tego dnia 1797 m w górę i 3037 m w dół, czym nawet nasz przewodnik był mile zadziwiony**”. Za błąd przepraszamy. ■

Jan Stanisławski, *Zakopane w zimie*, 1906, olej, deska, Muzeum Narodowe w Krakowie

NA SKALNYM PODHALU. TATRY W TWÓRCZOŚCI MŁODOPOLSKICH ARTYSTÓW

POKAZ
OBRAZÓW

27 LISTOPADA 2015 – 27 MARCA 2016

Muzeum Karola Szymanowskiego w willi „Atma” w Zakopanem
Oddział Muzeum Narodowego w Krakowie | Zakopane, ul. Kasprusie 19
ZWIEDZANIE: wtorek – niedziela 10:00–17:00, niedziela – wstęp wolny
www.mnk.pl

WSPÓŁPRACA

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW
URZĘDU MIASTA ZAKOPANE

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ
MUZEUM NARODOWEGO
W KRAKOWIE

WYDAWCA: ZARZĄD GŁÓWNY POLSKIEGO TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO
REDAKCJA: JÓZEF HADUCH, KINGA BURAS, BARBARA MORAWSKA-NOWAK
SKŁAD: KATARZYNA ŚLEDŹ

ADRES REDAKCJI: UL. KONARSKIEGO 21/5, 30-049 KRAKÓW ♦ E-MAIL: PRACOWNIA@PTT.ORG.PL ♦ TEL.: 12 634-05-89
WERSJA ELEKTRONICZNA „CO SŁYCHAĆ?” JEST DOSTĘPNA NA STRONIE: [HTTP://WWW.PTT.ORG.PL](http://WWW.PTT.ORG.PL)